

De Bibliotheek in beeld | Jaaroverzicht 2024 | Neder-Betuwe

Bibliotheek Rivierenland werkt voor negen gemeenten met 21 locaties. De rol van de bibliotheek is de afgelopen jaren flink veranderd. De bibliotheek is allang niet meer een plek waar het alleen draait om lezen en lenen. Onze opdracht is aangevuld met maatschappelijke opgaven.

- Bibliotheek Rivierenland heeft daarmee 4 koerslijnen:
1. De robuuste lokale bibliotheek, als onze basis
 2. De geletterde samenleving
 3. Participatie in de informatiesamenleving
 4. Een leven lang ontwikkelen

Wij werken met onze medewerkers en vrijwilligers samen aan gelijke kansen; goede basisvaardigheden dragen hieraan bij. De manier waarop we werken is ook sterk veranderd. We werken met landelijke programma's, maar hebben deze aangepast aan de behoeften in ons werkgebied met steeds als kader de grenzen en beperkingen die we in onze specifieke omgeving ervaren. Voor ons betekent dit dat de afgelopen jaren onze programma's hebben door ontwikkeld. Dit betekent dat we steeds beter inzicht hebben in de impact die we maken. Onze grootste doelgroep is hierbij jeugd. Waar je wieg staat bepaalt immers nog steeds welke kansen je krijgt. Omdat de middelen niet onbeperkt zijn hebben wij onze programma's toegespitst op die doelgroepen die onze hulp het hardst nodig hebben. Hiermee werken we aan kansengelijkheid en het versterken van vaardigheden waardoor inwoners zich beter kunnen redden in de maatschappij.

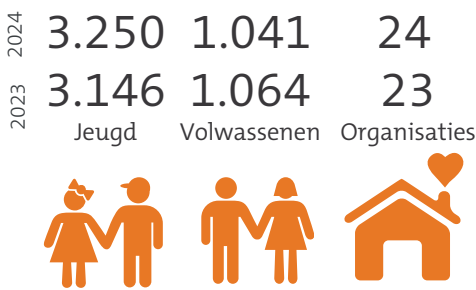
Op deze infographic vindt u onze resultaten over het jaar 2024. Wilt u meer lezen en uitgebreid inzoomen op wat wij in 2024 voor de gemeenschap betekend hebben, scan dan links onderin de QR-code voor een inhoudelijk verslag in de Jaarrekening 2024.

De basis van het bibliotheekwerk

1. De robuuste lokale bibliotheek

lenen – verblijven – huiskamer – ontmoetingsplaats – werkplaats voor inwoners en community's – vraagbaak voor iedereen die hulp nodig heeft – community gedreven dienstverlening in kernen en wijken – collecties.

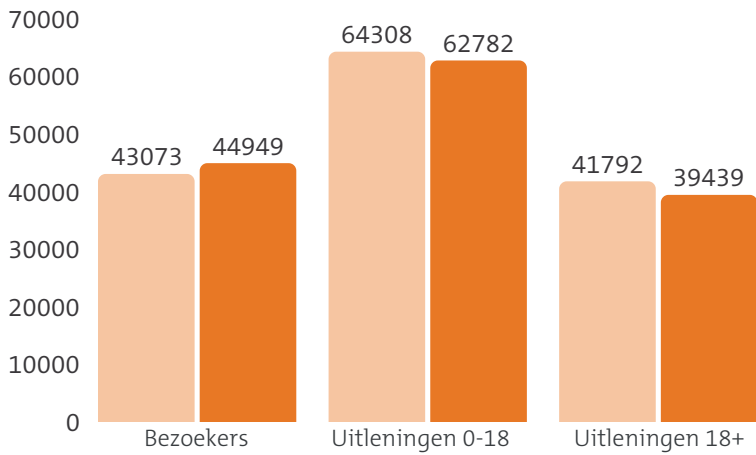
Ledenaantallen in 2023 en 2024

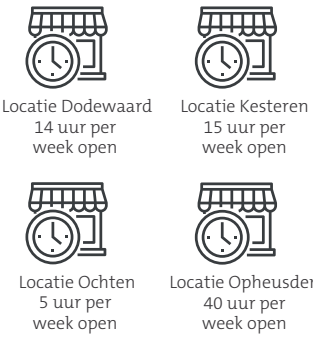
Trends en ontwikkelingen

Sinds Corona zien we een stijgende trend in het aantal leden, vooral jeugd. In heel Rivierenland zien we jaarlijks het aantal bezoekers toenemen. In 2024 waren er naast lokale promotie, landelijke reclamecampagnes voor de brede dienstverlening van de bieb en het Informatiepunt Digitale Overheid. Dit heeft merkbaar effect. Sinds Corona steeg het aantal uitleningen sterk. In 2024 stabiliseert dit. Uitleningen via de Online Bibliotheek blijven stijgen.

Bezoekers en uitleningen in 2023 en 2024

Openingsuren 2024

Programma Participatie en zelfredzaamheid

3. Participatie in de informatiesamenleving

Digitalisering en technologie hebben een steeds grotere impact op ons leven. Wie niet in staat is om digitale middelen te gebruiken, kan niet of minder goed meedoen in de samenleving. Dit heeft effecten op de werkgelegenheid, voor het sociaal functioneren en voor het contact met de e-overheid. Hierbij staat digitale inclusie centraal: Het is van belang dat iedereen kan meedoen en kan profiteren van digitalisering. Als bibliotheek zetten we ons hiervoor in met:

- Informatiepunt Digitale Overheid
- Spreekuren Eerste Hulp Bij Online
- Diverse cursussen Digitale Vaardigheden
- Maakplaats activiteiten

Digitale inclusie:

Activiteitenprogramma basisvaardigheden

17	deelnemers 2 cursussen digitale vaardigheden
63	bezoekers spreekuren eerste hulp bij online
131	deelnemers 4 maatwerkactiviteiten

Informatiepunt Digitale Overheid

70 hulpvragen beantwoord

Impact

Lees meer over de impact van ons werk op de andere zijde.

2. Geletterde samenleving

Preventie laaggeletterdheid

Boekstart en Gezinsaanpak 0-4 jaar

In de thuissituatie versterken we met Leesplezier Thuis de vaardigheden van ouders in de taal en leesopvoeding van hun kind. Daarnaast zijn we op regelmatige basis aanwezig op het consultatiebureau waar we ouders voorlichten over het belang van voorlezen en taal.

De Bibliotheek op School

Voor de leerlingen van 4 tot 12 jaar werken we in de groepen 3,4 en 6 op de basisscholen aan leesplezier van leerlingen in de groep. Daarnaast door middel van begeleidingstrajecten leesplezier met individuele leerlingen in leesgesprekken aan resultaten op het gebied van leesplezier en lezen. Gefinancierd door scholen VO werken we op een aantal scholen in de regio aan de leesvaardigheid van jongeren.

BoekStart

176 Ouders gesproken op het consultatiebureau en 96 boekcontacten met kinderen

52 Ouder-kindactiviteiten 642 kinderen en 463 ouders bereikt

153 Uitgereikte BoekStartkoffertjes

De Bibliotheek op school

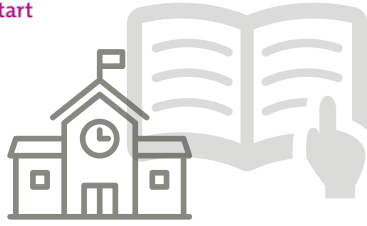
153 Individuele leesgesprekken

288 Kinderen bereikt via 29 Boek-op-maatgesprekken

80 Klassikale lessen in de groepen 3,4 en 6

4 Trainingen deskundigheidsbevordering, 44 leerkrachten

186 kinderen aanwezig bij 8 groepsbezoeken aan de bieb

Impact

Lees meer over de impact van ons werk op de andere zijde.

4. Een leven lang ontwikkelen

leer-, ontmoetings- en ontwikkelplek - zowel non-formeel als informeel leren - opdoen van basisvaardigheden - ontwikkeling door deelnemen aan activiteiten - ophalen en agenderen lokale issues en behoeften - samenwerking DigiTaalhuizen in het werkgebied - programmeren maatschappelijke thema's.

In 2024 hebben we hard gewerkt aan het oprichten van een nieuw Taalhuis

- Opstartwerkzaamheden voor het Taalhuis Buren-Neder-Betuwe.
- Organiseren van een Denktank met netwerkpartners.
- Werven en selecteren van Taalvrijwilligers en organiseren van bijeenkomsten voor deze vrijwilligers.
- Voorbereiden en organiseren van de opening in september.
- Het geven van diverse presentaties bij vindplaatsen.
- Deelname aan diverse netwerkbijeenkomsten in de gemeente.

Programma's leesbevordering in een doorgaande leeslijn van 0-18

Programma Participatie en zelfredzaamheid

Op deze infographic vindt u onze resultaten over het jaar 2024. Wilt u meer lezen en uitgebreid inzoomen op wat wij in 2024 voor de gemeenschap betekend hebben, scan dan deze QR-code voor een inhoudelijk verslag in de Jaarrekening 2024.

In de buurt en vraaggericht: bibliotheekwerk in de kernen

Met 87 kernen, 14 wijken en vele buurtschappen is ons werkgebied een uitdaging. We bereiken niet iedereen met onze locaties, dus zijn we nog meer outreachend gaan werken. Iedereen moet op een zelfgekozen manier en tempo mee kunnen blijven doen, blijven leren en nieuwe inzichten opdoen. We hebben namelijk iedereen heel hard nodig in de nabije toekomst. Het gaat hierbij om formeel en non formeel leren, over ontmoeting en over toegang tot informatie, cultuur en kunst. Daarbij gaat het ook over het opdoen van basisvaardigheden en het doorontwikkelen van vaardigheden die bijdragen aan een blijvende inzetbaarheid. We zullen de basisvoorziening die de bibliotheek is dus moeten uitbreiden naar alle kernen en wijken in ons werkgebied. Om het verschil dat we maken met ons bibliotheekwerk goed te kunnen aantonen, hebben we in 2024 verdere stappen gezet richting impact gericht werken.

Community library in de gemeente Neder-Betuwe

Netwerk en verbinding

Als Community Librarian verbind je mensen en kennis. In Neder-Betuwe leer je de dorpen en wijken kennen door gesprekken met bewoners en organisaties. Je laat zien dat de bibliotheek meer doet dan boeken uitlenen. Samenwerking en behoeften staan centraal. De eerste stap is elkaar leren kennen, met veel koffie en thee. Zo ontdek je waar je kunt helpen en hoe je kunt samenwerken.

Impact

Data zijn enorm belangrijk in ons werk, we werken met subsidies en moeten daarom de effecten van ons werk duidelijk kunnen maken aan onze opdrachtgevers, maar ook aan de inwoners. In 2024 hebben we er stevig op ingezet om als organisatie nog meer impactgericht te gaan werken, zodat we het verschil dat we maken goed kunnen aantonen en we blijven leren van ons werk zodat we altijd bijsturen als dat nodig is.

Impact doorgaande leeslijn

Leesplezier Thuis

Binnen de gezinsaanpak zijn we in 2024 gestart met een paar kleinschalige impactmetingen. Op basis van interviews met 4 gezinnen die bezocht zijn, waar de leescoach samen met de ouders met Leesplezier Thuis aan de slag is gegaan, kunnen we een aantal effecten noemen, met dit voorbehoud dat het op deze schaal nog onvoldoende bewijs is om alle effecten te kunnen onderbouwen.

- De ouder is zich meer bewust van diens rol in de taalontwikkeling van het kind
- Kinderen worden lid van de Bibliotheek
- Ouders lezen van bijna niet naar structureel voor
- Ouders maken kennis met Bereslim, digitale prentenboeken
- Ouders laten kind zelf boeken uitzoeken
- Ouders benoemen in het dagelijks leven dingen (gebruiken meer taal met hun kind)

de Bibliotheek op school: leesgesprekken

In 2024 zijn we gestart met een eerste kleine impactmeting leesgesprekken. In 2025 wordt dit doorontwikkeld naar individuele begeleidingstrajecten leesplezier voor leerlingen die weinig tot geen leesmotivatie ervaren. De resultaten uit de eerste stappen richting impactmetingen op de leesgesprekken dragen bij aan het effect 'kinderen willen lezen' en 'kinderen praten over wat ze gelezen hebben'.

Impact maakplaatsactiviteiten

Binnen het project impactmanagement dat we in 2024 gestart zijn kunnen we betreffende de deelname aan de Maakplaats de volgende effecten noemen.

- Bezoekers leren omgaan met computerprogramma's/apparatuur
- Bezoekers worden uitgedaagd om iets nieuws te proberen
- Bezoekers hebben meer contact met anderen/leren nieuwe mensen kennen
- Bezoekers zijn gemotiveerd om meer te leren
- Bezoekers geven aan de activiteit 'leuk' te vinden

Impact digitale inclusie

Iets meer dan de helft van de deelnemers aan onze computercursussen is geen lid van de Bibliotheek. De motivatie van de deelnemers om mee te doen verschilt, bijvoorbeeld een nieuwe vaardigheid leren, nieuwe inzichten opdoen, er even tussen uit zijn of onder de mensen te zijn.

Klik en Tik

- 90% van de deelnemers geeft aan meer plezier te hebben in computergebruik en internet
- 88% durft er meer mee te doen
- 25% geeft aan door het volgen van de cursus beter te kunnen meedoen in de samenleving
- 47% van de deelnemers beantwoordt deze vraag met 'een beetje'.
- Ook denkt 62% beter contact te kunnen onderhouden met vrienden en familie door de cursus.

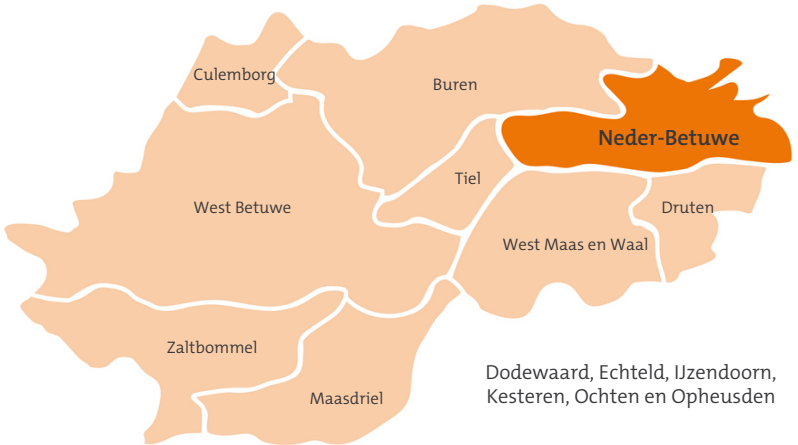
Impact informatiepunt digitale overheid

De meeste mensen komen naar het Informatiepunt Digitale Overheid omdat ze niet wisten hoe ze iets moesten regelen. Maar soms ook om uitleg te krijgen over een moeilijke brief of omdat ze niet weten bij welke organisatie ze moeten zijn met een vraag (route).

- 92% van de bezoekers geeft aan dat de vraag bij het IDO volledig beantwoord is (8% geeft aan deels beantwoord).
- 25% denkt de vraag of het probleem de volgende keer zelf te kunnen oplossen.
- 66% geeft aan de vraag of het probleem de volgende keer misschien zelf te kunnen oplossen.
- Ruim 8 op de 10 bezoekers hebben iets nieuws geleerd.

DigiSterker

- Informatie vinden op een website van de overheid (50%) en online een afspraak maken bij de gemeente (50%)
- 97% geeft aan beter te begrijpen hoe ze de digitale overheid kunnen gebruiken
- 89% denkt minder hulp nodig te hebben.
- 93% is minder bang om iets verkeerd te doen bij het gebruiken van de digitale overheid.
- 92% geeft aan zich veiliger te voelen om met de digitale overheid te werken door de cursus.

Dodewaard, Echteld, IJendoorn, Kesteren, Ochten en Opheusden

Community librarian - de lokale verbinder

Samenwerken was essentieel in ons werk als Community Librarians. We zochten actief de verbinding in Neder-Betuwe. Onze belangrijkste partner was Welzijn Rivierstroom. We vonden elkaar goed en versterkten elkaar. Samen zetten we de tijdschriftentafel op voor mensen die wilden oefenen met Nederlands. Een mooi gesprek met vrijwilliger Astrid ging hieraan vooraf. Samen met Wilma hielp zij elke eerste vrijdag van de maand mensen in de bibliotheek van Kesteren. Op een leuke en leerzame manier ondersteunden zij hun tafelgasten. In Opheusden startten we een vergelijkbaar initiatief onder de naam 'Praattafel'.

De vrijwilligers van dorpshuizen waren goud waard voor ons. Zij waren de oren en ogen van het dorp. Via hen kwamen we in contact met bewoners en hun behoeften. We organiseerden digitale cursussen op verschillende locaties. In het Dorpshuis in Ochten gaven we cursussen Klik en Tik, Digivitaler en Digisterker. Deelnemers vonden het fijn dat deze in een vertrouwde omgeving plaatsvonden.

We sloten aan bij de werkgroep 'Samen is leuker' met organisaties als Huize Rehoboth en Santé Partners. Samen organiseerden we een succesvolle dag tegen eenzaamheid. Ook werkten we samen met jongerenwerker Dave van Mozaïek om jongeren te helpen bij volwassen worden. Met lokale media hadden we een goede band; bijna wekelijks stond er iets over de bibliotheek in het Gemeentenieuws. Door deelname aan het Preventieteam zetten we de bibliotheek bij verschillende organisaties op de kaart.

Wat vinden bezoekers van de Bibliotheek?

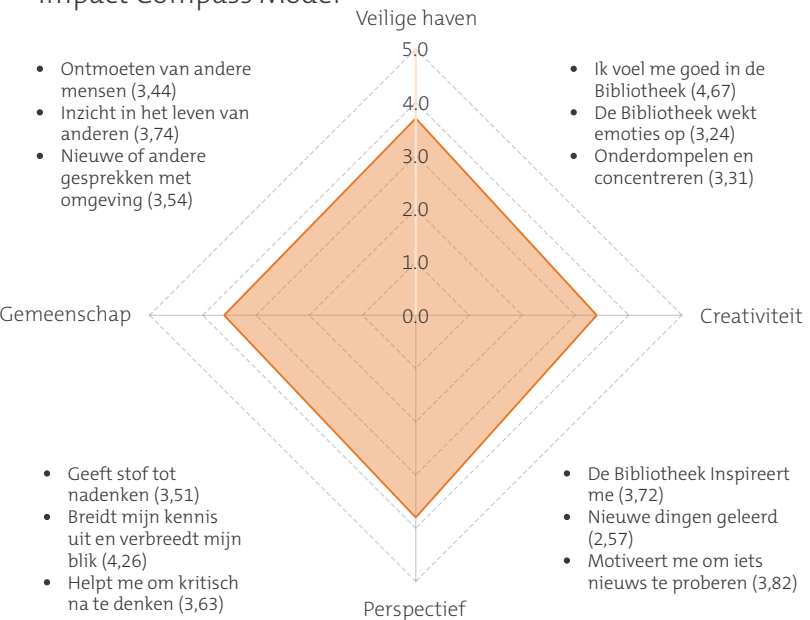
In 2024 is er een uitgebreid publieksonderzoek uitgevoerd, waarin we zo'n 3.000 respondenten telden. De resultaten worden gebruikt voor verbetering van de dienstverlening en geeft inzicht in de mate van impact die de bibliotheek maakt in de levens van inwoners. Belangrijke indicatoren hierin zijn het Impact Compass Model en de Net Promoter Score (NPS).

Net Promoter Score: 27

De Net Promoter Score (NPS) meet klantloyaliteit door het verschil te berekenen tussen het percentage promotors (scores 9-10), neutralen (scores 7-8) en critici (scores 0-6), resulterend in een waarde tussen -100 en +100

Impact Compass Model*

- Ontmoeten van andere mensen (3,44)
- Inzicht in het leven van anderen (3,74)
- Nieuwe of andere gesprekken met omgeving (3,54)

- Ik voel me goed in de Bibliotheek (4,67)
- De Bibliotheek wekt emoties op (3,24)
- Onderdompelen en concentreren (3,31)

- Geeft stof tot nadenken (3,51)
- Breidt mijn kennis uit en verbreedt mijn blik (4,26)
- Helpt me om kritisch na te denken (3,63)

- De Bibliotheek inspireert me (3,72)
- Nieuwe dingen geleerd (2,57)
- Motiveert me om iets nieuws te proberen (3,82)

*Het model geeft de mate aan waarin de inwoners de Bibliotheek van invloed achten op de genoemde vier dimensies die weer bestaan uit drie subonderwerpen. 2-3 enige mate van impact, 3-4 veel impact 4-5 erg veel impact.

Zoveel te doen in en om de Bibliotheek

We organiseerden talrijke activiteiten in en buiten de bibliotheek. We merkten dat veel ouderen digitale problemen hadden maar de stap naar de bibliotheek te groot vonden. Daarom startten we 'EHBO on tour': een open inloopspreekuur tijdens koffieochtenden in dorpshuizen. Medewerker Jacqueline werd een vertrouwd gezicht voor velen met digitale vragen. Later wilden we dit uitbreiden naar Dodewaard en Kesteren.

Het voorlezen kreeg een vaste plek in onze bibliotheken om laaggeletterdheid aan te pakken. Na oproepen via de krant en Facebook startten we in Kesteren en Dodewaard wekelijkse voorleeshalfuurtjes. In de zomervakantie las leescoach Truus voor in vier speeltuinen, terwijl een buurtsportcoach met de oudere kinderen sportte.

Creative activiteiten waren populair. In IJendoorn organiseerden we een workshop tasjes bedrukken. Deelnemers maakten op de laptop een ontwerp dat werd uitgesneden met een vinylsnijder. In Kesteren trok een vergelijkbare activiteit maar liefst 28 kinderen, terwijl er plaats was voor tien. De 'knuffellogeeractie' in Dodewaard was ook een succes en leverde nieuwe leden op.

We werkten samen met school Yuverta om brugklassers te verwelkomen in de bibliotheek. Voor 2025 hadden we veel plannen: uitbreiding van activiteiten, workshops zoals 'Echt of nep', meer bekendheid voor het Taalhuis, en voorlezen in het Arabisch in Opheusden. Veel zaadjes waren geplant voor de toekomst.